

AŞKIN TÜRKÜSÜ

Ellerindeki çekiçlerle külliye'nin yapımı için dağlardan getirdikleri taşları yontuyorlar, yapılacak duvar ve sütunlara göre şekil veriyorlardı. Külliye'nin Baş Mimarı olan Haydar Usta da taş yontucular arasında canhıraş çalışıyordu. İnşaat sorumlusu Abidin, Haydar Ustaya yaklaştı:

“Yıllardır inşaat denetmeniyim; taşlara sizin kadar güzel şekil vereni görmedim, Üstadım!” dedi.

Üstat, doğrulup bir nefes aldıktan sonra Abidin’in gözlerinin içine baktı;

“Bunu, taşları ve duvarları mutlu etmek için yapıyorum.” dedi.

Abidin, ‘*Taşları ve duvarların mutlu etmek ne anlama geliyor,*’ diye düşündü.

“İp çekmişsin gibi dosdoğru. Bu yaşta sizdeki bu maharete, bu özene, bu gayrete imreniyorum! Ama çok yoruyorsunuz kendinizi! Siz, çalışmayın. Başımızda bize buyruk verin, yol gösterin yeter, Üstadım!”

Üstat:

“Sadece sizin işiniz mi olmalı sanıyorsunuz çalışmak?”

“Ama siz, öyle çalışıyorsunuz ki... Sanki delikanlılık çağınızda kendi evinizi yapıyormuşsunuz gibi azim ve heyecanlısınız.” dedi ve Üstadın alnını silmek için mendilini çıkardı Abidin. “İzin verseniz de terlemiş alnınızdaki toz ve taş parçacıklarını silmek nasip olsa ellerime!”

“Bak a Abidin can!” dedi Üstat. “Çağımız gayret çağıdır. Çalıştıkça başım Altay, gönlüm Hira Dağı’dır sanki. Ben çalışmasam, sen çalışmasan, o çalışmasa kutlu bir gül rengine dönmezdi bu toprak, yeşermezdi bu yaprak?”

“Siz, bizim önümüzde aşk ve doğruluk timsali bir burç kalsanız yeter bize demek istemiştim Üstadım!”

“Çalışmaktan, doğruluktan ve aşktan ayrılmak benim midemi bulandırır Abidin! Eğri büğrü yollar hayatı iğrenç kılar. Eğriye iltifat etmek irfansız ve ham bir ruhun işidir! Bana göre evrensel aşkın türküsü olan doğruluk, var oluş borcumdur. Bu değerler, gönül özüdür bende, H(h)ak Kapısıdır. İğretiye sapar ve aşkla çalışmasak Yaratan, bize küser, hilebazlar ellerini boğazımızdan çekmez. Pusuda bekleyen şaşı bakışlılar fırsat bulursa nefesimizi keser!”

Balım Sultan, inşaata su testisiyle gelmişti. Edeple Üstat’a su dolu maşrapayı uzattı:

“Buyurun Efendim, susamışsınızdır!” dedi.

Üstadın yüzü-gözü, eli-ayağı yontulardan sıçrayan taş tozuydu. O, hiç durmazdı; ya okur, ya çalışır, ya da yazardı. Elindeki çekici bıraktı, ufku içine alan gözlerini su dolu maşrapayı sunan Balım Sultan’a kaydırıldı;

“Susadığımı bildiğine göre, düşüncelerimi de bilir misin akıllı kız!?” dedi.

“Düşüncelerinize yıldırımlar yetişmez, diyorlar Efendim!”

Üstat, suyu içmeden bir daha nazar etti, Balım Sultan’a.

Kız, hicabından bakışlarını önüne düşürmüştü;

“Düşünceleriniz çok uluymuş! Bunca hizmetinize ve örnek alınacak yaşantınıza bakılırsa düşüncelerinizi anlamak mümkün değilmiş Efendim!”

“Söyle bakalım; suyun da sözlerin gibi hoş mudur?”

“Can suyudur Efendim! Kışın ılıktır, yazın soğuktur. Her işinde sizi örnek alan öğrencileriniz, halkımız içsin diye Erciyes’in kalbinden indirmiştir.”

“Beni daha önce görmüş müydünüz, akıllı kızım?”

“Görmemiştım Efendim!”

“Nasıl tanıdınız peki, bunca yontucular arasında?”

“Sordum, *‘Küllıye inşaatında taşlara şekil ve ruh veriyor,’* dediler. Aradım, çekiç vuruşunuzu herkesten farklı görünce olsa olsun budur dedim...”

“Taşlara ruh vermek...? Tövbe tövbe! Hâşâ! Sümme hâşâ! Bizim ne haddimize taşlara ruh vermek? Allah’a sığınırım kim demişse bu sözü...”

“Hayır! O manada bir ruh değil, Efendim!”

“Ya nasıl bir şeymiş taşa ruh vermek? Söyle de, bilelim.”

“Taşa taşlığını, nerede kullanılacağını, niçin yaratıldığını öğretirmişsiniz. Çekiciniz, taşlara ruh ve şekil verince taşlar ışıqlanır, kendini tanımış.”

Gülümsüyor Üstat:

“Siz de az değilsiniz ha...!” diyor.

“Eşiniz Fatma Bacının öğrencisiyim. O, yetiştirdi!”

“Layık olmadığım bir eştir, o.”

“Kendinize haksızlık etmeyin Üstadım! Birbirinize güneş ve ay gibi yakışmışsınız Efendimim! Dünyada hiçbir kadına imrenmiyorsam eşiniz sayesindedir. İçimde Hak, hakikat ve doğruluk adına hangi güzellikler boy vermişse hepsini ona borçluyum!”

“Bu Fatma Bacı da neler öğretiyor böyle, sizlere anlayamıyorum.”

“Bizim oralara da gelecek misiniz, Üstadım?”

Üstat, ‘Sizin oralar da neresidir?’ der gibi bakıyor Balım Sultan’a.

“Darende’ye...” diyor Balım Sultan. “Bizim oralarda herkes sizi merak eder, sizi konuşur.”

“Neyimi merak ederler, neler konuşurlar?”

“Azminizi, gayretinizi, maharetinizi ve yürüdüğünüz yolu, saçlarınızdan suların aktığını, gözlerinizde ateşlerin parladığını söylerler.”

“Allah Allah... Ateş ve su... Öyle mi? Korkunç bir şey bu! Ateş yakar, su boğar. Nasıl yakıştırırlar, bana bunu?”

“Siz, baktığınızda şaşı bakışlıları yakar, su gibi aktığınızda doğruluktan sapan düzenbazları boğarmışsınız.”

“Ya, öyle mi?”

“Bizim oralılar, yalan söylemez, doğruları konuşur Efendim!”

“Hak etmediğim şeyler bunlar. Abartmış, sizin oralılar.”

“Maddeye göz, taşa söz olan bakışlarınız bir hoş edermiş insanı.”

“Ta Darende’den buralara niçin gelmiştin, peki?”

“Bu Külliye’nin inşaatında, taş yontanların susuzluktan çatlamış dudaklarına bir damla su ile bizim de hizmetimiz geçsin, yontulan taşlara bir damla alın terimiz düşsün, istemiştik.”

“Ya öyle mi? Bunca erkeğin arasında bir kadın...”

“Siz hep kardeş belletmediniz mi Üstadım, kadın-erkek birbirimizi?”

“Darende’den buraya onca yolu kiminle kat ettin, evlat?”

“Babamla gelmiştik ama...!” dedi ve bir anda yaşla dolan gözlerini ayakucuna düşürdü Balım Sultan. Uzun kirpiklerinin ucundan iki damla süzülüp döküldü taşların üstüne.

“Niçin sustun evlat? Nedir o gözünden taşlara düşen öz yaşının nedeni?”

“Babam, birkaç gün önce şu duvardan yuvarlanan bir taşın altında ezildi ve Hakk’a yürüdü. Babamı ve o anları hatırladım Efendim!”

Balım Sultan’dan bin kat daha fazla üzölmüştü Üstat.

“Ölüm bu... Nerede, nasıl geleceğı belli olmaz. Rabbim, sizin ömrünüzü uzun etsin, kızım!” dedi. Öfkeyle taş yontma sorumlusu Abidin’e seslendi:

“Abidin, bire Abidin! Birkaç gün önce babası vefat eden bir kızı nasıl çalıştırırsınız? Bilmez misiniz, Bektaşılık töresini?”

“Babası vefat ederken bizlere vasiyet etmişti, Üstadım!”

“Kem küm etmeden söyle Abidin! Nedir babasının vasiyeti?”

“ ‘Bu eserin inşaatında çalışıp hizmet etmek bana nasip olmadı. Kızım Balım Sultan, gücü yettiğinde çalışsın, hizmetini geçirsın, ’ demişti.”

Çekicini bıraktı ve avuçlarını semaya açtı Üstat;

“Rabbim, sen ne büyüksün! Beni böyle inançlı, böyle çalışkan, böyle dürüst bir halkın çırağı, kalfası ve sanatkârıyla buluşturdun! Bundan özge şükür mü olur?”

Abidin:

“Gücünüzü çok harcıyorsunuz Üstadım! Divanda sizin için hazırladığım soğuk ayrandan içip biraz uzanıp dinlenseniz ve asıl işinizi yapmanız, bizler daha mutlu oluruz.”

Üstat:

“Ben, çekiç sallarken mutlu oluyorum Abidin can! Çekiç salladıkça dinleniyor ve daha güçlü oluyorum!” dedi, başını kaldırıp dağlara doğru baktı. “Şu dağların ne hayali, ne düşü vardır bilir misin, Abidin?”

“Üstadımız bilir, Efendim!”

“Bir an önce külliye bitirilince Allah’ın inançlı kullarıyla bir olup huşu içre cem meclisinde zikir solumaktır onların en büyük hayali. Ellerimiz, bu taşlara öyle bir ruh ve şekil vermeli ki dünya durdukça bu esere bakanlar, baktıkça hayran kalmalı ve ruhlarının Yaratan’a yüceldiğini idrak etmeli!”

“Ağzınızdan çıkan bir kelime dikkatimi çekti Üstadım!

“Söyle Abidin, nedir o kelime?”

“Taşların inançlı kullarla birlikte nefeslendiğini söylediniz?

“Dağlarda küme küme durmaktan bunalan taşlar, yapıya girince özgürlüğüne kavuşur, tutsaklar gibi soluk alır, Abidin! Şunu bilesin ki, taşla biçim verdikçe taş, kendi gibi güçlü kılar insanoğlunu.”

“Elinizdeki taşla ok gibi şekil veriyorsunuz Üstadım!”

“Atalarımız, ‘Ok gibi doğru olursan menzil alırsın.’ demiş, Abidin! Doğruluk D(d)ost kapısıdır, oğul! Doğru insan ne kadar kaybederse etsin, bir gün kaybettikleri doğruluk kapısından kat kat geri döner. ”

“Bir öyküdür söylenir Üstadım! Anlatsam, bilmem başınızı ağrıtır, haddimiz olmadan zamanınızı çalmış olur muyum?”

“Anlat bre Abidin can! Anlat da, sen anlatırken ben de soluklanayım!”

“Anlatacağım öykünün kahramanı geçimini odun satarak sağlayan yoksul bir oduncudur. Ormana odun kesmeye gider. Bir an dalgınlığa gelir, baltası

Köyde oduncunun hilebaz bir komşusu vardır. Hilebaz adam, altın ve gümüş baltaları nasıl kazandığını sorar. Oduncu komşusunun bu baltalara nasıl kavuştuğunun öyküsünü merakla dinler. O da altın ve gümüş baltaya sahip olmak için baltasını alır, merkebine binip koşturarak ormana gider. Bilinçli olarak baltasını uçurumdan aşağı yuvarlar. Aynı kuş gelir, doğruluk timsali komşusuna yaptığı gibi hilebaz adama altın baltayı gösterir; *‘Uçurumdan düşürdüğün balta bu muydu?’* diye sorar. Hilebaz adam sevinir, heyecanla; *‘Evet buydu, buydu,’* der. Kuş, altın baltayı alır, uçup gider. Hilebaz adam, altın baltaya kavuşmak için günlerce aç susuz ormanda bekler ama kuş, bir daha geri dönmez. Hilebaz adam, altın baltayı umarken elindeki demir baltadan da olur.”